

เปรียบเทียบนโยบายการพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อก้าวสู่อุตสาหกรรมสมัยใหม่ : กรณีศึกษาไทย จีน และสิงคโปร์

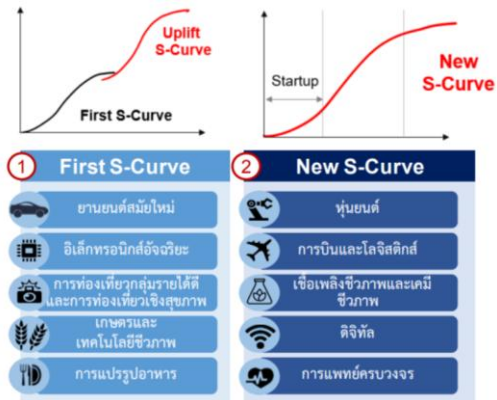
ทิพจุฑา รวยยอด
นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญ
สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม

ภายใต้โลกที่มีการเปลี่ยนแปลง โครงสร้างทางเศรษฐกิจ ทั้งภาคอุตสาหกรรม ภาคการเกษตร และภาคบริการ โดยมุ่งเน้น การใช้เทคโนโลยีขั้นสูง ส่งผลให้หลาย ประเทศมีการปรับตัวและวางยุทธศาสตร์ ของประเทศไปสู่เศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนด้วย นวัตกรรม โดยเฉพาะภาคอุตสาหกรรม การผลิตที่มีความสำคัญต่อการเติบโตทาง เศรษฐกิจของประเทศ บทความฉบับนี้ ขอนำเสนอ การเปรียบเทียบนโยบายพัฒนา เศรษฐกิจเพื่อก้าวสู่อุตสาหกรรมใหม่ระหว่าง ไทย จีน และสิงคโปร์ เพื่อประเมินสถานะ เศรษฐกิจอุตสาหกรรมในปัจจุบัน และ แสวงหาความร่วมมือในการเชื่อมโยง ด้านเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

ยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศของ ไทย จีน และสิงคโปร์

ประเทศไทยได้ดำเนินการปฏิรูป ประเทศด้วย “ประเทศไทย 4.0” ซึ่งเป็น กลไกที่ได้รับความร่วมมือของทุกภาคส่วน เพื่อพัฒนาประเทศให้พื้กับดักรายประเทศ

ที่มีรายได้ปานกลางไปสู่ประเทศรายได้สูง ผ่านการขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยีและ นวัตกรรม เกิดการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับ สินค้าและสร้างสมดุลให้อุตสาหกรรม ภายในประเทศ โดยวางเป้าหมาย 10 อุตสาหกรรมที่จะมาเป็นกลไกในการ ขับเคลื่อนเศรษฐกิจเพื่ออนาคต (New Engine of Growth) ประกอบด้วย การต่อยอดอุตสาหกรรมเดิมที่มีศักยภาพ (First S-curve) และอุตสาหกรรมอนาคต (New S-curve) ได้แก่ 1) ยานยนต์สมัยใหม่ 2) อิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะ 3) การท่องเที่ยว กลุ่มรายได้ดีและการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ 4) การเกษตรและเทคโนโลยีชีวภาพ 5) การเกษตรและแปรรูปอาหาร 6) หุ่นยนต์ และระบบอัตโนมัติ 7) การบินและโลจิสติกส์ 8) อุตสาหกรรมชีวภาพ 9) ดิจิทัล และ 10) การแพทย์ครบวงจรและ Healthcare

การผลิตของโลกและมีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับในระดับสากล แบ่งเป็น 3 ชั้น ดังนี้

สาธารณรัฐประชาชนจีนได้ประกาศยุทธศาสตร์ Made in China 2025 ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 13 ระยะ 5 ปี (2559 - 2564) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเปลี่ยนรูปแบบการผลิตที่เน้นด้านปริมาณไปสู่การผลิตที่มุ่งเน้นคุณภาพจากการใช้เทคโนโลยีขั้นสูงในการผลิต ซึ่งแนวทางการดำเนินงาน ประกอบด้วย 1) การขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม 2) การผลิตที่มุ่งคุณภาพ 3) การผลิตมุ่งเน้นและพัฒนาไปสู่การผลิตสีเขียวที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม 4) การปฏิรูปโครงสร้างอุตสาหกรรมการผลิตด้วยการใช้ทรัพยากรและพลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ พร้อมกับการพัฒนาคุณภาพสินค้าและตราสินค้าของจีน 5) การพัฒนาบุคลากรโดยเฉพาะด้านวิทยาศาสตร์และนวัตกรรม เพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขันในภาคการผลิตของจีน ซึ่งแผนการดำเนินงานของยุทธศาสตร์ของ Made in China 2025 เป็นแผนระยะ 10 ปี มีเป้าหมายสู่การเป็นประเทศผู้นำด้าน

ขั้นที่ 1 (ปี 2559 - 2568) มุ่งเน้นการพัฒนาและปรับปรุงคุณภาพการผลิตในภาคอุตสาหกรรมและยกระดับผลิตภาพแรงงาน รวมทั้งเพิ่มขีดความสามารถในการสร้างนวัตกรรมของภาคอุตสาหกรรม การผลิต โดยมีเป้าหมายเพิ่มผลิตภาพแรงงาน ลดต้นทุนการผลิต และลดอัตราการปล่อยของเสียร้อยละ 50 โดยสนับสนุนให้ผู้ประกอบการจีนใช้เทคโนโลยีขั้นสูงในการพัฒนาตราสินค้าผ่านการวิจัยและพัฒนา

ขั้นที่ 2 (ปี 2569 - 2578) มุ่งเน้นการเพิ่มขีดความสามารถในการสร้างนวัตกรรมด้วยการยกระดับศักยภาพของอุตสาหกรรมการผลิตจีนให้เทียบเท่าระดับโลกภายในปี 2578

ขั้นที่ 3 (ปี 2579 - 2592) มุ่งสู่การเป็นประเทศผู้นำด้านการผลิตของโลกในปี 2592 ซึ่งเป็นปีเดียวกันกับการครบรอบ 100 ปีของการสถาปนาสาธารณรัฐประชาชนจีน

จีนได้มุ่งเน้นการพัฒนาด้านการผลิตใน 10 อุตสาหกรรมที่มีศักยภาพ ได้แก่ 1. อุตสาหกรรมสารสนเทศ 2. อุตสาหกรรมหุ่นยนต์และเครื่องจักร 3. อุตสาหกรรม

ผลิตอุปกรณ์อากาศยาน 4. อุตสาหกรรมการต่อเรือไฮเทค 5. อุตสาหกรรมการผลิตรถไฟสมัยใหม่ 6. อุตสาหกรรมรถยนต์พลังงานใหม่ 7. อุตสาหกรรมการผลิตอุปกรณ์พลังงาน 8. อุตสาหกรรมการผลิตและพัฒนาวัสดุใหม่ 9. อุตสาหกรรมยาและอุปกรณ์การผลิตยา และ 10. อุตสาหกรรมเครื่องมือทางการแพทย์

การพัฒนาเศรษฐกิจของจีนมีการขยายตัวอย่างรวดเร็วและต่อเนื่องภายใต้นโยบายปฏิรูปและเปิดประเทศที่ดำเนินมาตั้งแต่ ปี 2521 ด้วยการผลักดันของผู้นำเติ้ง เสี่ยว ผิง ซึ่งในขณะนั้นได้เดินทางเยือนนานาประเทศ อาทิ ไทย สิงคโปร์ แล้วลงความเห็นว่าสิ่งที่จีนจะเติบโตได้นั้นจำเป็นต้องเปิดประเทศ สนับสนุนให้เกิดการพัฒนาธุรกิจในรูปแบบใหม่ ๆ รวมถึงการลงทุนจากต่างชาติ จึงได้มีการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษ (Special Economic Zones : SEZs) จำนวน 4 แห่ง ได้แก่ เซินเจิ้น จูไห่ ชัวเถา และเซี่ยเหมิน ก่อนจะขยายผลไปสู่ภูมิภาคอื่นของประเทศจนนำมาสู่การเปลี่ยนโครงสร้างเศรษฐกิจอุตสาหกรรมของจีน ทำให้จากเดิมที่จีนเป็นเพียงฐานการผลิตที่มีต้นทุนการผลิตต่ำ มีแรงงานจำนวนมาก และขั้นตอนการส่งออกสินค้าที่อำนวยความสะดวกต่อการค้าขาย เปลี่ยนมาสู่การเป็นประเทศที่มุ่งเน้นการพัฒนาภาคอุตสาหกรรม

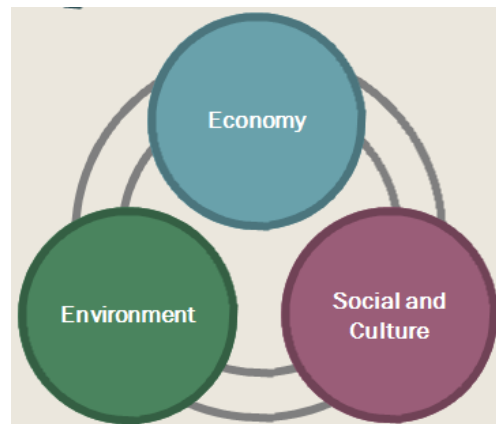
การผลิตภายใน ประเทศควบคู่ไปกับการพัฒนาด้านเทคโนโลยีขั้นสูง ทำให้ลดการพึ่งพิงการส่งออกและสนับสนุนให้เกิดการบริโภคภายในประเทศมากขึ้น

ปัจจุบันจีนสามารถคิดค้นและพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตอย่างก้าวกระโดด ซึ่งพลิกโฉมหน้าอุตสาหกรรมการผลิตและเปลี่ยนรูปแบบทางธุรกิจ (Business Model) ไปอย่างสิ้นเชิง อาทิ Smart Farming หรือเกษตรกรรมที่นำเทคโนโลยีมาช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต สามารถลดต้นทุนการผลิต เพิ่มผลผลิต และสร้างมาตรฐานเพื่อควบคุมคุณภาพ ซึ่งอีกไม่นานทุกคนอาจคุ้นชินกับ “การปลูกสัตว์ เลี้ยงพืช” แทน “การเลี้ยงสัตว์ ปลูกพืช” เพราะขณะนี้ 1 ใน 4 ของผักในจีนมาจากการเลี้ยงผักในโรงงาน ซึ่งให้ผลผลิตมากกว่า 170 ล้านตันต่อปี ครอบคลุมพืชผักเกือบชนิด โดยมีอัตราการเติบโตของโรงงานเลี้ยงผัก (Plant Factory) หรือฟาร์มแนวตั้ง เฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 20 ต่อปี ประกอบกับจากการพัฒนาด้านเทคโนโลยี และนวัตกรรมที่สามารถปลูกสัตว์แทนการเลี้ยงหรือฆ่าสัตว์ โดยเนื้อสัตว์ปลูกที่ได้จะมีลักษณะทางกายภาพและคุณค่าทางโภชนาการเทียบเท่ากับเนื้อสัตว์เลี้ยง อีกทั้งยังล่าสุด จีนประสบความสำเร็จในการผลิตแท่นฟาร์มเลี้ยงปลาระบบอัตโนมัติลักษณะกึ่งจมกึ่งลอย หรือ “Ocean Farm” ซึ่งเป็นแท่น

ฟาร์มเลี้ยงปลาที่ขนาดใหญ่ที่สุดในโลก มีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 110 เมตร สูง 69 เมตร เส้นรอบวง 346 เมตร น้ำหนัก 7.7 พันตัน โดยคาดว่าจะเพาะเลี้ยงปลาได้สูงถึง 1.5 ล้านตัวต่อปี รวมมูลค่าการผลิตถึง 420 ล้านบาท ถือเป็นก้าวสำคัญในการผลิตอุปกรณ์สำหรับอุตสาหกรรมประมง สิ่งเหล่านี้เป็นประจักษ์พยานสำคัญที่แสดงให้เห็นถึงการพัฒนาอุตสาหกรรมของจีน จนก้าวมาสู่การเป็นผู้นำด้านเทคโนโลยีอุตสาหกรรมการผลิตของโลก

สาธารณรัฐสิงคโปร์เป็นประเทศที่มีการบริหารจัดการเมืองที่ดี มีการวางยุทธศาสตร์เมืองที่มีความก้าวหน้าทันสมัย ด้วยการตั้งเป้าหมายการพัฒนาเมืองด้วยแนวความคิด “More Land, More homes, More Greenery” ภายในปี 2030 เพื่อให้เกิดความคุ้มค่าในการใช้ที่ดิน ที่อยู่อาศัย และการเพิ่มพื้นที่สีเขียว เป็นการยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน และใช้ผังเมืองเป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการทรัพยากร นำไปสู่การเสริมสร้างแรงจูงใจด้านการลงทุนในสิงคโปร์ นอกจากนี้ ยังมีวิสัยทัศน์ด้วยการให้ความสำคัญกับการพัฒนาอย่างสมดุลในทุกมิติ ประกอบด้วย 3 ด้านหลัก ได้แก่ เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ทำให้นโยบายและแผนพัฒนาเมืองมีความสอดคล้องกันทั้งหมด ซึ่งองค์ประกอบ

ดังกล่าวเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้สิงคโปร์กลายเป็น “SMART NATION” ไม่ใช่เพราะ “เทคโนโลยีที่ทันสมัย” แต่เป็น “แนวทางการพัฒนาประเทศ” ที่ทุกภาคส่วนร่วมกันวางรากฐานให้แข็งแกร่งในทุกด้านและเติบโตไปพร้อมกันอย่างมีประสิทธิภาพ มุ่งสู่การพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน อีกทั้งสิงคโปร์ยังมีการปรับเปลี่ยนแผนและทบทวนยุทธศาสตร์เมือง เพื่อให้ทันต่อการพัฒนาเมืองตามบริบทของโลกอยู่เสมอ

ในปี 2552 สิงคโปร์ได้จัดตั้งคณะกรรมการยุทธศาสตร์ทางเศรษฐกิจ (Economic Strategic Committee: ESC) เพื่อจัดทำยุทธศาสตร์ในการเสริมสร้างศักยภาพทางเศรษฐกิจของสิงคโปร์ให้เป็นศูนย์กลางทางธุรกิจของโลก โดยมีนโยบายการค้ำหนุนเน้นขยายฐานทางเศรษฐกิจในต่างประเทศให้แก่ภาคธุรกิจของสิงคโปร์ สภาพแวดล้อมทางการค้าระหว่างประเทศที่สามารถคาดการณ์ได้และเป็นธรรม และการ

ลดอุปสรรคต่อการนำเข้าสินค้าให้เหลือน้อยที่สุด รวมถึงนโยบายส่งเสริมการลงทุนในอุตสาหกรรมที่ใช้องค์ความรู้และความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน โดยมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ Economic Development Board (EDB) ทำหน้าที่จัดทำและดำเนินการตามยุทธศาสตร์ ภายใต้กรอบนโยบายที่ให้ความสำคัญ 3 ด้าน ได้แก่ คือ 1) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน อาทิ ถนน รถไฟใต้ดิน ท่าเรือ สนามบิน เครือข่ายโทรคมนาคม เพื่อให้เหมาะสมต่อการดำเนินธุรกิจ 2) การพัฒนานวัตกรรมจากความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และภาควิชาการในการวิจัยและพัฒนา รวมถึงสร้างความเข้มแข็งให้ผู้ประกอบการมุ่งเน้นพัฒนานวัตกรรมใหม่ ๆ และ 3) การสร้างสภาพแวดล้อมที่สนับสนุนการลงทุนให้กับชาวต่างชาติที่ประสงค์จะย้ายถิ่นมาลงทุนในสิงคโปร์ รักษากฎ/ระเบียบอย่างเข้มงวด มาตรการด้านทรัพย์สินทางปัญญา พร้อมทั้งจัดตั้งศูนย์ให้บริการเบ็ดเสร็จสำหรับนักลงทุน นอกจากนี้ สิงคโปร์ยังมีนโยบายด้านการพัฒนาอุตสาหกรรม โดยมี SPRING Singapore ซึ่งมาจากการบูรณาการระหว่างคณะกรรมการผลิตภาพแห่งชาติและสถาบันแห่งมาตรฐานและการวิจัยอุตสาหกรรมแห่งสิงคโปร์ เป็นหน่วยงานภายใต้กระทรวงการค้าและอุตสาหกรรมของสิงคโปร์ ทำหน้าที่ส่งเสริม

และพัฒนาผู้ประกอบการสิงคโปร์ให้เติบโต โดยการสนับสนุนด้านการเงิน การพัฒนาทักษะผู้ประกอบการ การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม การเข้าถึงตลาด รวมถึงมีอำนาจหน้าที่ในการพัฒนามาตรฐานและควบคุมระบบคุณภาพ ตลอดจนควบคุมความปลอดภัยในสินค้า ซึ่งคณะกรรมการของ SPRING ประกอบด้วยบุคลากรจากภาครัฐและเอกชนที่มาจากหลากหลายสาขา เพื่อให้การประกอบการดำเนินงานมีความครอบคลุมในทุกมิติ

นโยบายการพัฒนาเศรษฐกิจอุตสาหกรรมของไทย จีน และสิงคโปร์

ภายใต้นโยบาย Made in China 2025 ของจีน และนโยบายการพัฒนาอุตสาหกรรม S-Curves ของไทยมีความสอดคล้องไปในแนวทางเดียวกัน โดยไทยและจีนต่างให้ความสำคัญกับการยกระดับภาคการผลิต เน้นการสร้างมูลค่าการค้าเพิ่มด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยี รวมถึงมีทิศทางการพัฒนาอุตสาหกรรมคล้ายคลึงกัน ในหลายอุตสาหกรรม เช่น อุตสาหกรรมการบิน และอุตสาหกรรมผลิตหุ่นยนต์และระบบอัตโนมัติ ซึ่งถือเป็นจุดร่วมทางยุทธศาสตร์ที่สำคัญ

นอกจากนี้ ไทยได้ดำเนินโครงการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ (SEZs) โดยมีเขตเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (Eastern

Economic Corridor : EEC) เป็นการพัฒนาพื้นที่ตามแผนยุทธศาสตร์ภายใต้ประเทศไทย 4.0 ครอบคลุมพื้นที่ 3 จังหวัด ได้แก่ ฉะเชิงเทรา ชลบุรี และระยอง เพื่อดึงดูดให้เกิดการลงทุนใน 10 กลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมาย โดย EEC มุ่งการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางคมนาคมขนส่ง เชื่อมโยงการเดินทางทั้งทางอากาศ ทางบก ทางราง ทางน้ำ แบบไร้รอยต่อ (Seamless Operation) โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันจากการลดเวลาการเดินทางและประหยัดค่าขนส่ง รวมถึงเป็นเส้นทางที่สามารถเชื่อมโยงกับ One Belt One Road (OBOR) หรือ The Belt and Road Initiative (BRI) ซึ่งเป็นยุทธศาสตร์ของจีน โดยจะก่อให้เกิดการเชื่อมโยงระหว่างจีนกับประเทศที่เส้นทางพาดผ่าน 5 ด้าน ได้แก่ 1) การเชื่อมโยงนโยบายภาครัฐ 2) การเชื่อมโยงโครงสร้างพื้นฐาน เช่น ระบบรถไฟความเร็วสูงและโลจิสติกส์ 3) การเชื่อมโยงทางการค้า 4) การเชื่อมโยงด้านไอทีและโลจิสติกส์ และ 5) การเชื่อมโยงระหว่างประชาชน

สำหรับไทยซึ่งตั้งอยู่บนแนวระเบียงเศรษฐกิจจีน-อินโดจีน (China-Indochina Economic Corridor) จึงสามารถขยายโอกาสในการผลักดันโครงการ EEC ด้วยการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานให้เชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ OBOR ของจีน เพื่อให้ไทยเป็น

ศูนย์กลางของภูมิภาคอาเซียนด้านการค้าและการลงทุน ซึ่งนักลงทุนสามารถใช้ EEC เป็นฐานการผลิตในหลายอุตสาหกรรม ถือเป็นโอกาสของไทยในการยกระดับอุตสาหกรรมเป้าหมายที่สอดคล้องและเสริมกันและกัน โดยเฉพาะอุตสาหกรรมแห่งอนาคตที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูงและนวัตกรรม อีกทั้งไทยยังสามารถเชื่อมโยงเครือข่ายห่วงโซ่อุปทานการผลิตระหว่างไทยกับจีน เพื่อกระจายสินค้าไปสู่กัมพูชา เมียนมา ลาว และเวียดนาม รวมถึงประเทศอื่น ๆ ซึ่งก่อให้เกิดความเชื่อมโยงและความร่วมมืออย่างเป็นรูปธรรม

ในด้านการถอดบทเรียนของสิงคโปร์ สามารถวิเคราะห์ปัจจัยสู่ความสำเร็จ คือ 3 P ได้แก่ **1) Planning** : การวางผังเมืองและแผนในระยะยาวที่ดี **2) Positioning** (Smart Nation) : ผู้นำมีวิสัยทัศน์และวางจุดยืนที่ชัดเจนให้กับประเทศ ทำให้ประชาชนตระหนักรู้ มีความเข้าใจตรงกัน และปฏิบัติไปในทิศทางเดียวกัน และ **3) People** : ประชาชนมีคุณภาพสูง ซึ่งเกิด

การปลูกฝังความเป็น “สิงคโปร์” ตั้งแต่แรกเกิด

เมื่อพิจารณาการพัฒนาของไทยพบว่า ยังขาดความสมดุลในการพัฒนาประเทศ นโยบายส่วนใหญ่มุ่งเน้นการขยายตัวทางเศรษฐกิจเป็นหลัก ทำให้ปมปัญหาของการพัฒนาอุตสาหกรรมไทย โดยเฉพาะ อุตสาหกรรมแห่งอนาคต ยังไม่ได้รับการวางแผนอย่างครอบคลุมทุกมิติ อาทิ การพัฒนาพื้นที่อุตสาหกรรมอย่างรวดเร็ว อาจส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและชุมชนโดยรอบ ซึ่งหากไม่มีการเตรียมการรับมือไว้ อย่างรัดกุม จะก่อให้เกิดปัญหาด้านการจัดการขยะ น้ำเสีย และกากอุตสาหกรรมที่รุนแรงได้ อย่างไรก็ดี ไทยถือว่าเป็นประเทศที่มีความสามารถในการแข่งขันในระดับดี โดยจัดอยู่ในอันดับที่ 32 จาก 137 ประเทศ และอยู่ในอันดับ 3 ของกลุ่มประเทศอาเซียน จากการจัดอันดับของ World Economic Forum (WEF) มีการพัฒนาศักยภาพสูงขึ้น ในหลายด้าน สะท้อนให้เห็นว่า ภาครัฐมีการดำเนินด้านเศรษฐกิจที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น ซึ่งหากไทยมีการขับเคลื่อนการพัฒนาในมิติใหม่ ๆ ก็จะทำให้เกิดประสิทธิผลที่ชัดเจนขึ้น ดังนั้น ภาครัฐจึงควรวางแผนนโยบายการพัฒนา อุตสาหกรรมและปรับโครงสร้างอุตสาหกรรม เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ด้วยการสร้างความสมดุลใน 4 มิติ

ได้แก่ 1) ด้านเศรษฐกิจ 2) ด้านสังคม 3) ด้านสิ่งแวดล้อม และ 4) ด้านทรัพยากรมนุษย์

ทั้งนี้ กระทรวงอุตสาหกรรม โดยสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม ในฐานะหน่วยงานชั้นนำการพัฒนาอุตสาหกรรมของประเทศสู่ความยั่งยืน มีหน้าที่เสนอแนะนโยบาย แนวทางการพัฒนาอุตสาหกรรม และจัดทำแผนพัฒนาอุตสาหกรรมของประเทศ รวมทั้งกำหนดแนวทางความร่วมมือด้านเศรษฐกิจอุตสาหกรรมระหว่างประเทศ จึงมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการขับเคลื่อนนโยบายสู่การปฏิบัติให้เห็นผลในเชิงรูปธรรม (**Planning**) อาทิ การผลักดันนโยบาย และมาตรการการพัฒนา อุตสาหกรรมเป้าหมาย ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้อนุมัติมาตรการตามแผนพัฒนาและขับเคลื่อน 10 อุตสาหกรรมเป้าหมาย ตามที่กระทรวงอุตสาหกรรมได้นำเสนอเรียบร้อยแล้ว 2 อุตสาหกรรม ได้แก่ 1) อุตสาหกรรมยานยนต์และชิ้นส่วนเป้าหมายเพื่อเปลี่ยนผ่านสู่ยุครถยนต์ไฟฟ้า และรักษาฐานการผลิตยานยนต์ระดับโลกให้อยู่ในประเทศไทย พร้อมผลักดันให้เกิดการลงทุนผลิตรถยนต์ที่ขับเคลื่อนด้วยพลังงานไฟฟ้า และ 2) อุตสาหกรรมหุ่นยนต์ โดยผลักดันให้มีการใช้หุ่นยนต์ที่ผลิตภายในเพิ่มขึ้น และลดการนำเข้าหุ่นยนต์จากต่างประเทศ พร้อมทั้ง

เตรียมนำเสนอคณะรัฐมนตรีให้พิจารณา มาตรการส่งเสริมอีก 2 อุตสาหกรรม ได้แก่ 1) อุตสาหกรรมเชื้อเพลิงชีวภาพและเคมีชีวภาพ โดยผลักดันโครงการเศรษฐกิจชีวภาพด้วยการทำเกษตรสมัยใหม่ อาทิ การเกษตรแม่นยำสูงด้วยการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และเครื่องจักรกลการเกษตร อย่างเต็มประสิทธิภาพ และการสร้างศูนย์อุตสาหกรรมชีวภาพครบวงจร เพื่อต่อยอดผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่าเพิ่มสูง และ 2) อุตสาหกรรมอาหารแปรรูป ซึ่งจะเน้นการปรับเปลี่ยนโครงสร้างจากเดิมไปสู่ผลิตภัณฑ์แปรรูปที่มีมูลค่าเพิ่มสูงบนฐานของนวัตกรรม ได้แก่ อาหารสุขภาพและอาหารแห่งอนาคต รวมถึงการยกระดับวิสาหกิจชุมชนที่ผลิตยาสมุนไพร ให้มีการผลิตเป็นอุตสาหกรรมมากขึ้น

นอกจากนี้ ปัจจัยสำคัญที่จะทำให้ไทยสามารถเชื่อมโยงเศรษฐกิจและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันในเวทีโลกได้ คือ การวางตัวเองในตำแหน่ง (Positioning) ที่เหมาะสม ซึ่งสิงคโปร์วางตำแหน่งเป็น “คลังสมอง” ใน OBOR เนื่องจากเป็นแหล่งผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชาชีพต่าง ๆ ที่สามารถให้คำปรึกษาทางกฎหมายและปัญหาข้อพิพาท เชื่อมโยงกับจีนที่จะเป็นผู้นำการผลิตของโลกด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม ดังนั้น การที่ไทยได้วางยุทธศาสตร์ “การพัฒนาเชิง

พื้นที่” โดยใช้พื้นที่ EEC เป็นพื้นที่นำร่องในการสร้าง SMART CITY สำหรับเป็นต้นแบบการพัฒนาอุตสาหกรรมสมัยใหม่ได้อย่างยั่งยืน และสามารถเชื่อมโยงเศรษฐกิจโลกได้เป็นอย่างดี สำหรับด้านทรัพยากรมนุษย์ (People) เพื่อเตรียมพร้อมรองรับสำหรับการลงทุนในอุตสาหกรรมเป้าหมายแห่งอนาคต สามารถแบ่งเป็น 2 ระดับ ได้แก่

1. การพัฒนาบุคลากรภายในประเทศ โดยภาครัฐส่งเสริมและพัฒนาผู้ประกอบการ SMEs ให้มีขีดความสามารถในการแข่งขันในตลาดโลก พร้อมทั้งพัฒนาทักษะขั้นสูง/ความเชี่ยวชาญของบุคลากรไทยอย่างเข้มข้น

2. การพัฒนาบุคลากรผ่านความร่วมมือระหว่างประเทศ จากพันธมิตรเครือข่ายทั้งภาคเอกชน สถาบันการศึกษา และระหว่างภาครัฐ รวมถึงการดึงดูดการลงทุนจากต่างประเทศที่ควรเน้นนักลงทุนต่างชาติที่มีคุณภาพ โดยให้ความสำคัญกับบริษัทข้ามชาติที่ก้าวหน้าในยุค 4.0 และมีเทคโนโลยีขั้นสูง เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญและมีการถ่ายทอดเทคโนโลยีให้กับคนไทย

แหล่งข้อมูลอ้างอิง

<http://www.mfa.go.th> กระทรวง
การต่างประเทศ

<http://www.oie.go.th> สำนักงาน
เศรษฐกิจอุตสาหกรรม

<https://www.eeco.or.th> ระเบียบ
เศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก